

Katedra trestního práva
Akademický rok 2009/2010
Zkušební otázky k *postupové* zkoušce z předmětu

MP804Zk Trestní právo III

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ

1. Pojem trestního práva hmotného a jeho místo v systému práva, jeho vztah k neprávním disciplinám.
2. Funkce a základní zásady trestního práva.
3. Prameny trestního práva *de lege lata* (právní předpisy, nálezy Ústavního soudu, mezinárodní smlouvy).
4. Pojem a druhy působnosti trestního zákona. Vydávání a předávání pachatele z hlediska trestního práva. Azyl. Trestněprávní exempce.
5. Pojem, druhy a závaznost interpretace pramenů trestního práva. Argumentum a simili a analogie v trestním právu. Soudní výklad a jeho závaznost.
6. Trestní odpovědnost (pojem a formy). Poměr trestní odpovědnosti a trestně právního vztahu.
7. Materiální, formální a formálně-materiální pojetí trestného činu. Funkce pojmu „trestný čin,“ z hlediska základů trestní odpovědnosti (viny) a právních následků trestní odpovědnosti (trestů, ochranných opatření a opatření). Formálně-materiální pojetí dalších institutů trestního práva.
8. Klasifikace trestných činů, kritéria a účel klasifikace a kategorizace trestných činů.
9. Trestné činy trvající, hromadné a pokračující.
10. Trestněprávní vztahy (pojem, prvky, předpoklady vzniku, změny a zániku, poměr k trestně procesním vztahům).
11. Společenská škodlivost trestného činu (pojem, druhy a její funkce z hlediska viny a trestu).
12. Skutková podstata trestného činu (pojem, třídění, funkce). Protiprávnost a trestnost činu.
13. Objekt trestného činu (pojem, druhy, funkce). Předmět útoku.
14. Objektivní stránka trestného činu (pojem, obligatorní a fakultativní znaky).
15. Osoba pachatele trestného činu (subjekt a osobnost pachatele trestného činu, jejich znaky). Pachatelství přímé a nepřímé. Jednání za jiného.
16. Subjektivní stránka trestného činu (pojem, obligatorní a fakultativní znaky). Zaviněná nepřičetnost. Konstrukce skutkových podstat z hlediska forem zavinění.
17. Omyl pachatele a poškozeného v trestním právu (pojem, druhy, trestněprávní význam omylu). Zvláštní případy skutkového omylu pachatele a jejich posuzování. Putativní delikt a putativní nutná obrana.
18. Vývojová stadia trestného činu (příprava, pokus, dokonání). Dokonání a dokončení (ukončení) trestného činu. Delikty předčasně dokonané.
19. Trestná součinnost (pojem, formy trestné součinnosti). Zvláštní případy trestné součinnosti. Trestná součinnost zdánlivá. Pachatelství trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Účast na organizované zločinecké skupině.
20. Souběh trestných činů (pojem, druhy, právní význam souběhu z hlediska viny a trestu, důvody vyloučení jednotlivých druhů souběhu).
21. Recidiva v trestněprávním smyslu (pojem, materiální a formální pojetí recidivy, recidiva a souběh). Právní význam recidivy z hlediska viny a trestu.

22. Základy trestní odpovědnosti mladistvých (odchylky od základů odpovědnosti dospělých pachatelů, provinění a trestný čin).
23. Okolnosti vylučující protiprávnost činu a jeho trestnost. Nedostatek znaku skutkové podstaty a trestnost činu.
24. Okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti (jejich odlišení od okolností vylučujících protiprávnost činu). Zvláštní případy účinné lítosti.
25. Základní zásady ukládání trestů a ochranných opatření.
26. Zásada adekvátnosti trestu. Zákonodárná, soudcovská a penitenciární individualizace trestu.
27. Tresty a ochranná opatření (pojem, společné znaky a odlišnosti, systém, účel). Zákonné předpoklady ukládání jednotlivých druhů trestů a ochranných opatření. Upuštění od potrestání, podmíněné upuštění od potrestání s dohledem.
28. Pravidelné a výjimečné tresty. Alternativní tresty. Dohled.
29. Trest odnětí svobody (pojem, ukládání nad horní hranici a pod dolní hranici zákonné trestní sazby, podmíněné odsouzení, podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem, podmíněné propuštění).
30. Trestání pokračujících, trvajících a hromadných trestných činů; společný trest.
31. Trestání přípravy, pokusu (zvláštnosti z hlediska soudní individualizace trestů).
32. Trestání jednotlivých forem trestné součinnosti (zvláštnosti z hlediska soudní individualizace trestů). Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny.
33. Trestání souběhu (zásady kumulace, absorpce, asperace, trest úhrnný a souhrnný, jejich uplatnění s ohledem na souběh jednočinný a vícečinný).
34. Trestání recidivy. Ukládání trestu odnětí svobody za znovu spáchaný zvláště závažný zločin.
35. Trest obecně prospěšných prací a trest domácího vězení.
36. Majetkové tresty.
37. Trest zákazu činnosti, zákazu pobytu, zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a trest vyhoštění.
38. Ochranná opatření ukládaná dospělým, zabezpečovací detence.
39. Ukládání opatření mladistvým (systém opatření a odchylky od trestání dospělých).
40. Okolnosti způsobující zánik trestů a ochranných opatření u dospělých a zánik opatření u mladistvých (pojem, druhy, odlišnosti).

Zvláštní část

1. Systematika zvláštní části trestního zákoníku. Kritéria systematiky. Vztah obecné a zvláštní části trestního zákoníku z hlediska jeho interpretace a aplikace.
2. Trestné činy proti životu a zdraví.
3. Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství.
4. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.
5. Trestné činy proti rodině a dětem.
6. Trestné činy proti majetku.
7. Trestné činy hospodářské.
8. Trestné činy obecně nebezpečné.
9. Trestné činy proti životnímu prostředí.
10. Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci.
11. Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných.

12. Trestné činy proti branné povinnosti.
13. Trestné činy vojenské.
14. Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy.

V. Kratochvíl 31. 3. 2010